

TROSOLWG

Mae colegau AB yng Nghymru yn rhoi buddion cadarnhaol sylweddol i'w prif grwpiau o randdeiliaid: dysgwyr, cymdeithas, trethdalwyr a'r gymuned fusnes leol. Gan ddefnyddio ymagwedd ddeublyg sydd yn cynnwys dadansoddiad o fuddsoddiad a dadansoddiad o'r effaith economaidd ranbarthol, mae'r model a ddefnyddir yn yr astudiaeth hon yn cyfrifo'r buddion i bob un o'r grwpiau hyn. Mae'r daflen ffeithiau hon yn cyflwyno'r prif ganfyddiadau.

DADANSODDIAD O'R BUDDSODDIAD

BUDDION I DDYSGWYR

- Talodd dysgwyr ar y cyfan gyfanswm o **£66.9 miliwn** i dalu am gost ffioedd dysgu a llyfrau a chyflenwadau mewn colegau AB yng Nghymru yn 2014-15. Ildiodd pob dysgwr hefyd **£732.7 miliwn** mewn enillion y byddent wedi eu creu pe byddent wedi bod yn gweithio yn lle dysgu.
- Yn gyfnewid am yr arian y mae dysgwyr yn ei fuddsoddi mewn colegau AB yng Nghymru (h.y., ar ffurf ffioedd dysgu ac enillion a ildwyd), byddant yn cael gwerth presennol o **£5.5 biliwn** mewn enillion uwch yn ystod eu bywydau gwaith.
- Mae pob £1 y mae dysgwyr yn ei dalu am eu haddysg mewn colegau AB yng Nghymru yn creu **£6.90** mewn cyflogau uwch yn y dyfodol. Mae hyn yn trosi'n gyfradd flynyddol o **20.8%** o elw ar eu buddsoddiad.

BUDDION I GYMDEITHAS

- Buddsoddodd cymdeithas yn gyffredinol **£1.7 biliwn** mewn colegau AB yng Nghymru trwy wariant uniongyrchol a cholli cynnyrch posibl gan ddysgwyr a dreuliodd amser yn y colegau yn hytrach nag yn gweithio.
- Yn gyfnewid am hyn, bydd cymdeithas yn y DU yn derbyn gwerth presennol o **£13.3 biliwn** yn ystod bywydau gwaith dysgwyr, ar ffurf sylfaen treth estynedig ac mae amrywiaeth o fuddion cymdeithasol yn gysylltiedig â diweithdra is, iechyd a lles gwell, a llai o droseddu.
- Bydd cymdeithas yn derbyn **£7.90** am bob £1 a fuddsoddir mewn colegau AB yng Nghymru. Cyfradd flynyddol gyfartalog yr elw ar eu buddsoddiad yw **24.0%**.

BUDDION I DRETHDALWYR

- Talodd trethdalwyr yn y DU **£374 miliwn** i gefnogi gweithrediadau colegau AB yng Nghymru yn 2014-15.
- Gwerth presennol y referniw treth ychwanegol sy'n deillio o incwm uwch dysgwyr yn ystod eu hoes a chynnyrch uwch symiau busnes yw **£2.3 biliwn** mewn buddion i drethdalwyr. Mae'r costau y mae'r sector cyhoeddus yn eu hosgoi yn ychwanegu **£86.3 miliwn** arall mewn buddion oherwydd llai o alw am wasanaethau cymdeithasol wedi eu hariannu gan y llywodraeth yn y DU.
- Mae trethdalwyr yn cael cyfradd elw flynyddol gyfartal o **20.4%** ar eu buddsoddiad mewn colegau AB yng Nghymru. Y gymhareb budd-cost gyfatebol yw **£6.30** mewn buddion am bob £1 mewn costau.

AM BOB £1 SY'N CAEL EI WARIO

£6.90

Mewn enillion uwch yn ystod eu hoes ar gyfer dysgwyr

£7.90

Mewn incwm ychwanegol ac arbedion i gymdeithas

£6.30

Mewn derbynebion treth ychwanegol a chostau y mae trethdalwyr yn eu hosgoi

DADANSODDIAD O EFFAITH RANBARTHOL

EFFAITH GWARIANT STAFF A CHOLEGAU

- Cyflogodd colegau AB yng Nghymru **8,115** o staff rhan-amser, a staff cyfadran ac asiantaeth yn 2014-15. Daeth costau staff i **£305.2 miliwn** a chafodd llawer o hyn ei wario yng Nghymru i brynu bwyd, dillad a nwyddau a gwasanaethau eraill ar gyfer y cartref.
- Mae'r colegau yn brynwyr nwyddau a gwasanaethau ac fe wnaethant wario **£163.1 miliwn** yn cefnogi eu gweithrediadau yn 2014- 15. Roedd gwariant colegau AB yng Nghymru o fudd pellach i lawer o gyflenwyr lleol yng Nghymru.
- Daw effaith net gwariant staff a cholegau i ryw **£455.5 miliwn** mewn incwm ychwanegol yn economi Cymru bob blwyddyn.

EFFAITH GWARIANT DYSGWYR

- Gwariodd dysgwyr mewn colegau AB yng Nghymru a adleolodd i Gymru o'r tu allan i'r ardal arian mewn siopau lleol i brynu llyfrau a chyflenwadau, prynu bwyd, rhentu llety, talu am drafndiaeth, mynychu digwyddiadau chwaraeon ac ati.
- Mae gwariant dysgwyr o'r tu allan i Gymru sy'n mynychu colegau AB yng Nghymru yn flynyddol tua **£5.1 miliwn** mewn incwm i economi Cymru.

EFFAITH SGILIAU YCHWANEGOL Y GWEITHLU

- Mae llawer o ddysgwyr colegau AB yng Nghymru yn aros yng Nghymru ar ôl mynychu'r sefydliadau. Mae eu sgiliau a'u galluoedd uwch yn **hybu cynnyrch** cyflogwyr lleol, gan arwain at incwm cenedlaethol uwch ac economi fwy cadarn.
- Cyfanswm effaith gronol dysgwyr blaenorol colegau AB yng Nghymru sydd yn cael eu cyflogi ar hyn o bryd yn y gweithlu cenedlaethol yw **£3.5 biliwn** mewn incwm ychwanegol i economi Cymru.

CYFANSWM YR EFFAITH AR Y GYMUNED FUSNES LEOL

- Gyda'i gilydd, mae effaith economaidd colegau AB yng Nghymru ar y gymuned fusnes leol yng Nghymru yn **£4 biliwn** bob blwyddyn.
- Mae cyfanswm yr incwm ychwanegol sy'n cael ei greu gan y colegau a'u dysgwyr yn gyfwerth â **9.1%** o gyfanswm cynnyrch economaidd Cymru ac mae'n cynrychioli tua **183,530** o swyddi cyflog arferol.

INCWM SY'N CAEL EI GREU GAN COLEGAU AB YNG NGHYMURU

Effaith gwariant colegau a staff

£455.5 MILIWN

Effaith gwariant dysgwyr nad ydynt yn lleol

£5.1 MILIWN

Effaith sgiliau dysgwyr

£3.5 BILIWN

Cyfanswm incwm sy'n cael ei greu bob blwyddyn

£4 BILIWN

Emsi Mae Economic Modelling Specialists International (Emsi) yn darparu data cyflogaeth a dadansoddiad economaidd trwy offer gwe ac adroddiadau busnes. Mae'r cwmni hefyd wedi cynhyrchu dros 1,300 o ddadansoddiadau effaith cynhwysfawr ar gyfer colegau a phrifysgolion yn y DU, UD, Canada, ac Awstralia. Sylfaenwyd Emsi yn 2000 ac mae wedi ei leoli ym Moscow, Idaho gyda swyddfeydd cangen yn y DU, ac mae'n gwasanaethu sefydliadau a mudiadau addysg, economaidd a datblygu'r gweithlu. Ewch i'n gwefan yn www.economicmodelling.co.uk am fwy o wybodaeth. Nid oedd data ar gael ar gyfer Coleg Ceredigion a Choleg Chweched Dosbarth Catholig Dewi Sant.